

REPUBLIKA HRVATSKA
SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
Ž U P A N

KLASA: 500-01/23-01/69

URBROJ: 2176-02-23-2

Sisak, 22. studenog 2023.

SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA
n/r predsjednika Županijske skupštine
gosp. MATO FOFIĆ

Na temelju članka 44. Statuta Sisačko-moslavačke županije („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“, broj 11/09, 5/10, 2/11, 3/13, 5/18; 3/20-pročišćeni tekst, 5/20 i 9/21) župan Sisačko-moslavačke županije 22. studenog 2023. godine razmotrio je Izvješće o radu i financijskom poslovanju Lječilišta Topusko za 2022. godinu i utvrdio Prijedlog Zaključka o primanju na znanje Izvješća o radu i financijskom poslovanju Lječilišta Topusko za 2022. godinu.

Župan Sisačko-moslavačke županije predlaže Županijskoj skupštini Sisačko-moslavačke županije da razmotri Izvješće i donese Zaključak o primanju na znanje Izvješća o radu i financijskom poslovanju Lječilišta Topusko za 2022. godinu.

Za izvjestitelja na Županijskoj skupštini određuje se Domagoj Mosler, ravnatelj Lječilišta Topusko.

ŽUPAN

Sisak, Ivan Čeljak, mag. iur., v.r.

PRIJEDLOG

Na temelju članka 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine", broj 33/01, 60/01, 106/03, 129/05, 109/07, 125/08, 150/11, 19/13-pročišćeni tekst, 137/15, 123/17, 98/19 i 144/20), članka 28. i 72. Statuta Sisačko-moslavačke županije ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije", broj 11/09, 5/10, 2/11, 3/13, 5/18, 3/20-pročišćeni tekst, 5/20 i 9/21 i članka 85. Poslovnika Županijske skupštine Sisačko-moslavačke županije ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije", broj 14/09, 5/10, 2/11, 3/13 i 29/18) Županijska skupština Sisačko-moslavačke županije na ____ sjednici održanoj _____ 2023. godine, donijela je

ZAKLJUČAK

o primanju na znanje Izvješća o radu i financijskom poslovanju Lječilišta Topusko za 2022. godinu

I.

Prima se na znanje Izvješće o radu i financijskom poslovanju Lječilišta Topusko za 2022. godinu.

II.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije“.

KLASA:
URBROJ:
Sisak,

SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

PREDSJEDNIK
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE

Mato Fofić

O B R A Z L O Ž E N J E
Zaključka o primanju na znanje Izvješća o radu i financijskom poslovanju
Lječilišta Topusko za 2022. godinu

I. PRAVNI TEMELJ ZA DONOŠENJE ZAKLJUČKA

Odredbom članka 28. i 72. Statuta Sisačko-moslavačke županije ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije", broj 11/09, 5/10, 2/11, 3/13, 5/18, 3/20 - pročišćeni tekst, 5/20 i 9/21) propisana je nadležnost Županijske skupštine za donošenje predloženog Zaključka.

Člankom 85. Poslovnika Županijske skupštine Sisačko-moslavačke županije („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“, broj 14/09, 5/10, 2/11, 3/13 i 29/18) utvrđeno je da Županijska skupština razmatra izvješća, analize i informacije i povodom istih donosi zaključak. Zaključkom se zauzimaju stavovi, izražavaju mišljenja, prihvaćaju izvješća i informacije, te rješavaju druga pitanja iz nadležnosti za koje nije predviđeno donošenje drugog akta.

II. OCJENA STANJA I RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKLJUČKA

Člankom 72. Statuta Sisačko-moslavačke županije propisano je da su ravnatelji ustanova kojih je osnivač županija dužni po potrebi, a najmanje jednom godišnje, podnijeti izvješća županu koji ih razmatra i upućuje Županijskoj skupštini. U skladu s navedenim Lječilište Topusko dostavilo je Izvješće o radu i financijskom poslovanju Lječilišta Topusko za 2022. godinu, a koje je na 206. sjednici održanoj 12. listopada 2023. godine usvojilo Upravno vijeće.

Prilozi:

- 1.) Izvješće o radu i financijskom poslovanju Lječilišta Topusko za 2022. godinu,
- 2.) Odluka Upravnog vijeća, URBROJ: 2176-127-01/49-23, od 12.10.2023.

Sadržaj

1. USTROJSTVO USTANOVE.....	1
2. KADROVSKA STRUKTURA	3
2. FINANCIJSKO POSLOVANJE.....	6
2.1. Prihodi	6
2.2. Rashodi	7
2.3. Obveze.....	13
2.4. Potraživanja.....	16
3. PROBLEMATIKA POSLOVANJA.....	19
3.1. Nedostatak ljudskih resursa	19
3.2. HZZO	20
3.3. Naturalni pokazatelji poslovanja s HZZO.....	21
3.3.1 Specijalističko-konzilijarna zdravstvena zaštita.....	21
3.4. Potraživanja Republike Hrvatske prema Lječilištu Topusko s osnova plaćenih jamstava.....	24
3.5. TOP-TERME d.o.o.	26
3.6. Podizanje kvalitete usluge.....	26
3.6.1 Ulaganje u opremu	26
3.6.2 Ulaganja u građevinske objekte	26
3.7. Provedba mjera energetske učinkovitosti.....	27
3.7.1 REWARDHeat projekt	27
3.7.2 Dovršetak energetske obnove zgrade Petrova gora	27
3.8. Projekti u provedbi i pripremljeni projektni prijedlozi.....	28
3.8.1 Projekt Topusko na izvoru zdravlja – lječilišni i wellness turizam na održiv način.....	28
3.8.2 Topusko pametni termalni grad (TopThermalCity)	28
3.8.3 Obnova zgrade Vila Zelengaj	29
3.8.4 Obnova zgrade Kinematografa.....	29
3.8.5 Opremanje kabineta za senzornu integraciju i usavršavanja stručnjaka za provedbu koncepta senzorne integracije	30
3.8.6 Izrada projektno-tehničke dokumentacije za izgradnju zdravstvene infrastrukture u Topuskom – Dom III.....	30
4. ZAKLJUČAK.....	32

Popis tablica

Tablica 1 Zdravstveni radnici - po zvanju, stručnoj spremi i broju djelatnika (na dan 31.12.2022. godine)	3
Tablica 2 Nezdravstveni radnici - po zvanju, stručnoj spremi i broju djelatnika (na dan 31.12.2022. godine)	4
Tablica 3 Financijski pokazatelji poslovanja za 2022. godinu	11
Tablica 4 Obveze za 2022. godinu	14
Tablica 5 Potraživanja za 2022. godinu	17

Popis grafikona

Grafikon 1 Broj b.o. dana po mjesecima 2021. i 2022. godine	22
Grafikon 2 Broj korisnika pensiona, privatnih, grupa i stradalnika potresa u 2021. i 2022. godini	23
Grafikon 3 Broj noćenja korisnika pensiona, privatnog liječenja, grupa i stradalnika potresa u 2021. i 2022. godini	24

1. USTROJSTVO USTANOVE

Ustanova obavlja djelatnost sa slijedećim ustrojbenim jedinicama:

URED RAVNATELJA

1. Služba za pravne, opće i kadrovske poslove
  - 1.1. Odsjek za uslužno-tehničke poslove
  - 1.2. Odsjek praonice rublja
2. Služba za ekonomsko-financijske poslove

ZDRAVSTVENI DIO LJEČILIŠTA TOPUSKO – LJEČILIŠTE

1. Odjel za liječenje, fizikalnu medicinu i rehabilitaciju reumatskih i degenerativnih bolesti sustava za kretanje
  - 1.1. Prijemna ambulanta
  - 1.2. Stacionarni odsjek I
  - 1.3. Stacionarni odsjek II
2. Odjel za liječenje, fizikalnu medicinu i rehabilitaciju postoperativnih stanja sustava za kretanje
  - 2.1. Prijemna ambulanta
  - 2.2. Stacionarni odsjek
3. Odjel za liječenje, fizikalnu medicinu i rehabilitaciju bolnih sindroma kralježnice
  - 3.1. Prijemna ambulanta
  - 3.2. Stacionarni odsjek
4. Odjel fizikalne terapije
  - 4.1. Odsjek fizikalne terapije na „ZRC“
  - 4.2. Odsjek fizikalne terapije u „Petrovoj Gori“
  - 4.3. Blatne kupke – balneološki odsjek
  - 4.4. Ambulanta za rehabilitaciju djece
5. Internistička ambulanta
6. Jedinica za kvalitetu

Smještajni kapaciteti Lječilišta Topusko nalaze se u zgradi Petrova Gora te su početkom 2021. godine zbog zbrinjavanja i prihvata na smještaj stradalnika potresa i korisnika Domova za starije i nemoćne Gllna i Petrlnja uvećani za 16 kreveta i broje sveukupno 170 kreveta od čega je 71 krevet u sklopu javno zdravstvene mreže RH. Ugovoreni kreveti su raspoređeni na Odjelu za liječenje, fizikalnu medicinu i rehabilitaciju reumatskih i degenerativnih bolesti sustava za kretanje (24 kreveta), Odjelu za liječenje, fizikalnu medicinu i rehabilitaciju postoperativnih stanja sustava za kretanje (24 kreveta) i Odjelu za liječenje, fizikalnu medicinu i rehabilitaciju bolnih sindroma kralježnice (23 kreveta) dok su kreveti za tržište raspoređeni na dilataciji A zgrade Petrova Gora.

2. KADROVSKA STRUKTURA

Tablica 1 Struktura i broj djelatnika 2021/2022

	2021.	2022.
Broj zdravstvenih djelatnika	56	54
Broj nezdravstvenih djelatnika	29	28
Ukupan broj djelatnika	85	82

Tablica 1 Zdravstveni radnici - po zvanju, stručnoj spremi i broju djelatnika (na dan 31.12.2022. godine)

R. br.	Zvanje	Stručna sprema	Broj djelatnika
1	Doktor medicine - specijalist fizijatar	VSS	3
2	Doktor medicine - specijalist interne medicine	VSS	1
3	Doktor medicine -specijalizant iz fizikalne medicine i rehabilitacije	VSS	2
4	Diplomirani fizioterapeut	VSS	2
5	Viši fizioterapeut (prvostupnik fizioterapije)	VŠS	15
6	Viši radni terapeut (prvostupnik radne terapije)	VŠS	1
7	Fizioterapeutski tehničar/tehničarka	SSS	15
8	Viša medicinska sestra (prvostupnica sestinstva)	VŠS	3
9	Medicinska sestra/tehničar	SSS	11
10	Maser-kupeljar	SSS	1
	Ukupno		54

Tablica 2 Nezdravstveni radnici - po zvanju, stručnoj spremi i broju djelatnika (na dan 31.12.2022. godine)

Red. br.	Zvanje	Stručna sprema	Broj djelatnika
1	Pomoćnik ravnatelja za ekonomsko-financijske poslove	VSS	1
2	Pomoćnik ravnatelja za pravne, opće i kadrovske poslove	VSS	1
3	Voditelj odsjeka za uslužno-tehničke poslove	VSS	1
4	Upravni referent za kadrovske poslove	SSS	1
5	Računovodstveni referent - financijski knjigovođa	SSS	1
6	Stručni referent - administrativni referent u uredu ravnatelja	SSS	1
7	Računovodstveni referent	SSS	2
8	Repcioner	SSS	2
9	Voditelj ostalih ustrojstvenih jedinica (odsjeka praonice rublja)	SSS	1
10	Administrativni referent u prijamnoj ambulanti	SSS	1
11	Administrativni referent na odjelu fizikalne terapije	SSS	1
12	Bolničar	KV	1
13	Spremačica	KV/NKV	8
14	Pralja	KV/NKV	4
15	Kupeljar	KV/NKV	1
16	Radnik na održavanju zelenih površina	NKV	1
	Ukupno		28

Temelj rada Lječilišta jest usmjerenost svih njegovih djelatnika na pružanje usluga zdravstvene zaštite na kvalitetan i siguran način. Kako bi to bilo moguće, potrebno je provođenje stalne brige o kadrovima, infrastrukturi, ali i nezdravstvenim uslugama. Uz jednu od najvažnijih vrijednosti Lječilišta, termalnu vodu, usmjeravamo se i na zaposlenike kao resurs od presudne važnosti za poslovanje Lječilišta.

Lječilište Topusko sa 31.12.2022. godine zapošljava 82 djelatnika od čega 79 na neodređeno vrijeme i 3 na određeno vrijeme. Od navedenog ukupnog broja, 54 je zdravstvenih i 28 nezdravstvenih radnika.

Tijekom 2022. godine u radni odnos je primljeno 7 djelatnika na neodređeno vrijeme, zaposleno je i 2 djelatnik na određeno vrijeme.

U 2022. godini Lječilište Topusko broji 7 odlazaka zbog prelaska na rad u druge zdravstvene ustanove, sporazumnog raskida radnog odnosa, odlaska u mirovinu te 5 odlazaka nakon odrađenog pripravničkog staža.

Spomenuto zapošljavanje 7 djelatnika na neodređeno vrijeme i 2 djelatnika na određeno vrijeme, odnosi se na zapošljavanje doktora medicine-specijalizantice iz fizikalne medicine i rehabilitacije, prvostupnika/prvostupnice fizioterapije, prvostupnika/prvostupnice sestrištva, fizioterapeutskog tehničara/tehničarke, medicinske sestre/tehničara i spremačice. Istim se povisila kvaliteta zdravstvenih usluga koje Lječilište pruža, kvalitetniji individualni pristup prema svakom pacijentu, ali i kvaliteta rada u nezdravstvenom dijelu, te zadovoljstvo novozaposlenih djelatnika i onih od ranije.

Lječilište se pokazalo kao važan socijalno-ekonomski čimbenik na razini općine, ali i šire, koji zapošljavanjem novih kadrova povoljno djeluje na gospodarsko-socijalnu klimu u našoj županiji, a cilj je isti trend nastaviti i dalje.

3. FINANCIJSKO POSLOVANJE

Lječilište u 2022. godini bilježi manjak ostvarenih prihoda u odnosu na rashode u iznosu od 7.609.289 kn odnosno negativan rezultat poslovanja, no iz prethodnih razdoblja ima evidentiran preneseni višak prihoda poslovanja u iznosu od 8.372.863 kn. Sukladno navedenome, kada se od navedenog prenesenog viška iz prethodnih razdoblja oduzme manjak prihoda poslovanja ostvaren u 2022. godini u iznosu od 7.609.289 kn, zaključujemo da je Lječilište Topusko 2022. godinu završilo s korigiranim viškom prihoda u iznosu od 763.574 kn.

Dodatno, značajan dio rashoda ostvaren u 2022. godini vezan za projekt REWARDheat – Obzor 2020, projekt obnove zgrade Toplica i Zdravstveno rekreacijskog centra, te projekt obnove zgrade Vile Zelengaj i zgrade Kinematografa će se sufinancirati u budućim razdobljima sredstvima državnog proračuna ili EU sredstvima.

3.1. Prihodi

Ukupni prihodi ostvareni u 2022. godini iznose 41.622.395 kn i veći su od ostvarenih prihoda istog razdoblja prethodne godine za 1.636.846 kn, odnosno 4%. Povećanje ukupnih prihoda posljedica je najvećim dijelom povećanja prihoda od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranja za 821.160 kn odnosno 4,88% obzirom na veći prijem pacijenata u odnosu na isto razdoblje prethodne godine kada je zabilježen značajno manji prijem obzirom na okolnosti uzrokovane pandemijom bolesti COVID – 19 i potrese u Županiji. U promatranom razdoblju ostvareno je značajno povećanje prihoda od pansiona za 394.531 kn odnosno 26% temeljem broja korisnika koji sami plaćaju uslugu smještaja. Također, ostvareni su i veći prihodi od Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za 465.880 kn, te prihodi iz EU za sufinanciranje rashoda u sklopu projekta REWARDheat – Obzor 2020 za 1.234.410 kn što je posljedica dinamike radove te dinamike povlačenja novčanih sredstava od navedenih izvora financiranja.

Prihodi od medicinske djelatnosti u promatranom razdoblju ostvareni su u iznosu od 24.920.197 kn i bilježe povećanje za 611.726 kn odnosno za 3% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Prihodi za obvezno zdravstveno osiguranje od HZZO-a iznose 13.953.760 kn i bilježe povećanje za 818.769 kn odnosno 6% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine obzirom da je u istom razdoblju prethodne godine zabilježen manji prijem pacijenata obzirom na okolnosti uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19, te dodatno kao posljedica potresa na području Županije krajem prosinca 2020. godine odnosno. Također navedeno povećanje prihoda sukladno je povećanom broju izvršenih usluga i nadoknadi manjka izvršenog limita u prethodnom razdoblju zbog čega HZZO priznaje izvršenje iznad mjesečnog limita. Sukladno navedenom, odnosno povećanom broju pacijenata i izvršenim uslugama zabilježen je i porast prihoda za dopunsko zdravstveno osiguranje HZZO-a za 91.239 kn odnosno 3%. Zbog manje fakturirane realizacije odnosno manjeg prijema pacijenata s kategorijom ozljede na radu prihod od HZZO-a temeljem zdravstvene zaštite na radu bilježi smanjenje za 65.625 kn odnosno 51% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Prihod od zdravstvene zaštite hrvatskih državljana s prebivalištem u Bosni i Hercegovini iznosi 343.753 kn, te bilježi smanjenje za 23.224 kn najvećim dijelom kao posljedica smanjenja pacijenata promatranog razdoblja prošle godine zbog okolnosti uzrokovanih pandemijom bolesti COVID 19 te potresa krajem prosinca 2020. godine na području Sisačko-moslavačke županije.

Prihodi od medicinskih usluga iznose 6.906.720 kn i bilježe smanjenje za 4% odnosno 284.293 kn u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Ostvareni prihodi se najvećim dijelom odnose na prihod od povezanog društva TOP-TERME d.o.o. u iznosu od 5.076.396 kn za uslugu zbrinjavanja potresom pogođenog stanovništva u Sisačko-moslavačkoj županiji. Ostatak navedenih prihoda od medicinskih usluga u značajnijem se dijelu odnosi na prihode ostvarene od Grada Zagreba i Ministarstva hrvatskih branitelja za pružanje usluge medicinske rehabilitacije hrvatskim braniteljima temeljem potpisanih Ugovora u prethodnim razdobljima, te na prihode društva INA d.d. za pružanje usluge medicinski – zdravstveno programiranog aktivnog odmora za njihove djelatnike. Ostali prihodi iz djelatnosti iznose 2.567.683 kn i veći su za 429.737 kn odnosno za 20% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine najvećim dijelom kao posljedica povećanja prihoda od pansiona za 394.531 kn zbog povećanog prljema pacijenata koji sami plaćaju svoj smještaj u odnosu na isto razdoblje prethodne godine obzirom na pandemiju i potrese u Sisačko-moslavačkoj županiji. Prihod od povezanog društva TOP-TERME d.o.o. veći je za 62.016 kn odnosno 17% zbog povećane potrebe za pružanjem usluge praonice rublja obzirom na veći broj gostiju povezanog društva. Ostali prihodi iznose 14.134.515 kn i bilježe povećanje za 595.383 kn odnosno 4% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Povećanje navedenih prihoda posljedica je najvećim dijelom povećanja prihoda odnosno pomoći od institucija i tijela EU u iznosu od 1.234.410 kn temeljem predanog Zahtjeva za financiranjem troškova u sklopu projekta REWARDheat - Obzor 2020 ostvarenih u promatranom razdoblju. Također, prihodi od Fonda za energetske učinkovitost i primitci od Hrvatske banke za obnovu i razvitak bilježe povećanje u ukupnom iznosu od 785.266 kn obzirom na dinamiku radova projekta energetske obnove zgrade Petrova Gora te dinamiku uplate sredstava od navedenih izvora sukladno ispostavljenim Zahtjevima nakon izvršenih radova i usluga. Ostvarivanje prihoda ovisi o dinamici ostvarivanja prihvatljivih troškova projekta te dinamici uplate sredstava iz EU. Prihodi od nadležnog proračuna bilježe povećanje obzirom na sredstva uplaćena za financiranje troškova razlike plaće za prekovremeni rad u zdravstvu.

3.2. Rashodi

Ukupni rashodi ostvareni u 2022. godini iznose **49.231.685 kn** i bilježe povećanje za 21.646.392 kn odnosno 78% od ostvarenih rashoda istog razdoblja prethodne godine najvećim dijelom zbog povećanja rashoda za nabavu nefinancijske imovine a koji se odnose najvećim dijelom na ostvarene rashode u sklopu projekta REWARDheat - Obzor 2020 u iznosu od 12.685.493 kn, rashode projekta energetske obnove zgrade Petrova Gora u iznosu od 4.956.345 kn. Rashodi projektne dokumentacije za obnovu zgrade Toplica i Zdravstveno rekreacijskog centra iznosili su 2.740.400 kn. Rashodi projektne dokumentacija i troška revizije projekta obnove zgrade Vile Zelengaj i zgrade Kinematograf iznosili su ukupno 469.960 kn. Ostali značajniji rashodi ulaganja na građevinskim objektima financirani su najvećim dijelom decentraliziranim sredstvima, te vlastitim sredstvima u ukupnom iznosu od 2.106.833 kn, a koji se odnose na ulaganja na zgradi Petrova Gora. Nabavljena je nova medicinska oprema odnosno uređaji za provođenje fizikalne terapije u iznosu od 352.857 kn. Za bolničke sobe zgrade Petrova Gora nabavljeno je 8 bolničkih kreveta s ormarićima i antidekubitalnim madracima u iznosu od 240.481 kn. U 2022. godini obnovljena je i Lječilišna kapela u iznosu od 269.917 kn.

Rashodi za zaposlene iznose 12.517.839 kn i bilježe povećanje za 921.913 kn odnosno 8% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine kao posljedica porasta troškova bruto II plaća za 932.575 kn odnosno 8% u odnosu na prethodnu godinu najvećim dijelom kao posljedica povećanja osnovica plaće za 4% od 1. svibnja 2022. godine, te povećanja osnovice plaće za 6% od mjeseca listopada 2022. godine sukladno sklopljenom Dodatku Temeljnog kolektivnog ugovora. Također, ostvaren je trošak razlike plaće za prekovremeni rad u zdravstvu koji je financiran sredstvima proračuna u iznosu od 193.345 kn. Isplaćene su i razlike plaća zaposlenicima temeljem sklopljenih izvansudskih nagodbi po pravnoj osnovi uvećanja osnovice plaće za 6% za razdoblje od prosinca 2015. do siječnja 2017. godine u iznosu od 219.642,82 kn. Također, povećani su i rashodi plaća pripravnika obzirom na veći broj istih, a koje se financiraju sredstvima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Dodatno, na porast troškova utjecalo je i povećanje minimalne plaće s 4.250 kn u bruto iznosu na 4.687,50 kn sukladno Uredbi o visini minimalne plaće za 2022. godinu te izmjene i dopune Zakona o minimalnoj plaći od 4. studenog 2021. godine prema kojemu se u iznos minimalne plaće ne ubrajaju povećanja plaće s osnove prekovremenog rada, otežanih uvjeta rada, noćnog rada i rada nedjeljom, blagdanom ili nekim drugim danom za koji je zakonom određeno da se ne radi. Rashodi za naknade troškova zaposlenih bilježe povećanje za 82.684 kn odnosno 13% u odnosu na prethodnu godinu najvećim dijelom kao posljedica ostvarivanja većih troškova za prijevoz zaposlenika na posao obzirom na povećanje naknade po prijeđenom kilometru s 1,00 kn na 1,25 kn/1,35 kn po prijeđenom kilometru ako od prebivališta odnosno boravišta do mjesta rada nema organiziranog javnog prijevoza, sukladno Kolektivnim ugovorom za državne službenike i namještenike (Narodne novine, broj 56/2022 i Temeljnim kolektivnim ugovorom za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine, broj 56/2022). Rashodi za materijal i energiju iznose 1.871.012 kn i veći su za 222.202 kn odnosno 13% u odnosu na prethodnu 2021. godinu. Navedeni rashodi bilježe porast najvećim dijelom zbog porasta troškova električne energije sukladno porastu tržišnih cijena energenata u promatranom razdoblju. Troškovi goriva u porastu su za 55% kao posljedica porasta cijene motornog goriva na tržištu, te povećane potrošnje najvećim dijelom zbog putovanja osobnim službenim automobilom u studenom 2022. godine u Marseille u Francuskoj radi sudjelovanja na 6. projektnom sastanku vezano za projekt REWARDheat a na kojemu su sudjelovali i ostali partneri projekta. Rashodi materijala po pojedinim stavkama kao što su uredski materijal, materijal za čišćenje, higijenu i praonu te medicinski materijal u porastu su zbog povećane potrošnje obzirom na veći broj pacijenata u odnosu na 2021. godinu kada je zabilježen manji prijem istih zbog pandemije bolesti COVID-19. Rashodi sitnog inventara u promatranom razdoblju bilježe značajno smanjenje obzirom da su u prosincu 2021. godine nabavljeni antidekubitalni madraci za smještajne kapacitete zgrade Petrova gora. Rashodi za usluge održavanja iznose ukupno 903.947 kn i bilježe povećanje za 172.404 kn odnosno 24% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine što je dijelom posljedica ostvarenih većih rashoda održavanja građevinskih objekata popravka krova zbog ostvarenih rashoda zgrade Knjižnice u iznosu od 95.480 kn, te troškova održavanja elektroinstalacija zgrade Petrova Gora i „toplog mosta“ u iznosu od 62.360 kn. Troškovi održavanja dizala, postrojenja i opreme povećani su za 61.019 kn odnosno 10% što je posljedica povećanih troškova održavanja obzirom na potrebe i financijske mogućnosti u promatranom razdoblju. Ostvareni rashodi održavanja postrojenja i opreme najvećim se dijelom odnose na održavanje medicinske opreme, održavanje praonice rublja, održavanje klima - split jedinica, sustava grijanja, centralnog sustava klimatizacije i ventilacije, informatičke opreme. Također, značajan dio troškova održavanja odnosi se na vodoinstalaterske i stolarske radove, te popravak invalidske platforme. Troškovi održavanja voznog parka bilježe povećanje za 36.291 kn zbog vanrednih popravka starih dostavnih vozila obzirom na dotrajalost istih.

Rashodi za komunalne usluge iznose 416.942 kn i bilježe smanjenje za 59.621 kn odnosno 13% u odnosu na prethodnu godinu najvećim dijelom zbog smanjenja troškova vode za 53.627 kn obzirom na manju potrošnju iste zbog značajno manjeg broja pacijenata uslijed pandemije korona virusom. Rashodi za intelektualne usluge iznose 68.933 kn i bilježe smanjenje za 53.883 kn odnosno 44% u odnosu na prethodnu godinu što je posljedica ostvarenja većih rashoda vanjske usluge odvjetnika za 63.162 kn u prethodnoj 2021. godini, a koji se najvećim dijelom odnose na uslugu sastava odgovora na tužbe dijela zaposlenika Lječilišta Topusko vezano za isplatu razlike plaće u visini 6% rasta osnovice za određivanje osnovne plaće za razdoblje od prosinca 2015. godine do siječnja 2017. godine. Rashodi za računalne usluge iznose 412.754 kn te bilježe povećanje za 98.870 kn odnosno 31% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine što je najvećim dijelom posljedica povećanja mjesečnih rashoda za održavanje bolničkog i informacijskog sustava za poslovanje poslovnim predmetima i dokumentima u odnosu na prethodnu 2021. godinu što je posljedica implementiranih nadogradnji navedenih programa i povećanog opsega održavanja istih, te povećanja troškova rada i ostalih operativnih troškova programera. Također, ostvaren je i dodatan trošak zbog dodatnih servisnih radova programera zbog konverzije valute HRK u EUR. Rashodi usluga Top-Termi d.o.o. iznose 3.275.966 kn i bilježe povećanje za 517.400 kn odnosno za 19% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine najvećim dijelom kao posljedica povećanja troškova za obroke pacijenata za 496.413 kn odnosno 21% što je posljedica povećanog broja pacijenata obzirom da je isti smanjen u promatranom razdoblju prethodne godine zbog pandemije uzrokovane s bolesti COVID-19, te potresa u Sisačko-moslavačkoj županiji. Ostale usluge povezanog društva TOP-TERME d.o.o. bilježe povećanje za 20.987 kn odnosno 5% zbog porasta rashoda usluga strojara i vatrogasnog dežurstva a što je posljedica porasta plaća strojara i osobe zadužene za vatrogasno dežurstvo u povezanom društvu. Naime, sukladno Ugovoru o poslovno-tehničkoj suradnji sklopljenog između Lječilišta i TOP-TERMI d.o.o., usluge strojara obračunavaju se sukladno troškovima plaća za dva strojara koja rade na tehnologiji termalne vode i obavljaju uslugu grijanja poslovnih prostora, opskrbljuju toplom sanitarnom vodom i pripremaju geotermalnu vodu za balneologiju. Usluge vatrogasnog dežurstva obračunavaju se u 40%-tnom iznosu plaće radnika koji obavlja taj posao. Rashodi za ostale usluge iznose 114.115 kn i bilježe porast za 77.581 kn u odnosu na prethodnu godinu najvećim dijelom obzirom na ostvareni trošak uređenja parkirališta i pristupnog puta ispred zgrade na adresi Opatovina 1, Topusko, na ostvareni trošak rušenja stabala i odvoz istih u sklopu kompleksa Lječilišta. Također, u promatranom razdoblju ostvaren je trošak šivanja dekora za restoran Petrova Gora. Rashodi za pristojbe i naknade iznose 565.006 kn i bilježe povećanje za 136.989 kn odnosno 32% najvećim dijelom posljedica ostvarenja troška RTV pristojbe u promatranom razdoblju za razliku od istog razdoblja prethodne godine kada isti nije ostvaren sukladno odluci dobavljača usluge obzirom na potrese u Sisačko-moslavačkoj županiji. Naknada za zaštitu voda u promatranom razdoblju iznosi 45.325 kn sukladno dinamici ispostavljenog rješenja Hrvatskih voda i dospjeća plaćanja po istom. Također, u promatranom razdoblju ostvaren je trošak upravne pristojbe za izdavanje građevinske dozvole za zgradu Toplica u iznosu od 57.800 kn. Ostali rashodi poslovanja iznose 63.215 kn a odnose se najvećim dijelom na troškove sudskih postupaka po izvansudskim nagodbama s 47 zaposlenika po pravnoj osnovi uvećanja osnovice plaće za 6% za razdoblje od prosinca 2015. do siječnja 2017. godine. Financijski rashodi iznose 227.844 kn i bilježe povećanje za 75.304 kn odnosno 49% a odnose se najvećim dijelom na isplatu zateznih kamata na neto isplatu zaposleniku i doprinose po izvansudskim nagodbama s 47 zaposlenika temeljem sklopljenih izvansudskih nagodbi po pravnoj osnovi uvećanja osnovice plaće za 6% za razdoblje od prosinca 2015. do siječnja 2017. godine. Također, ostvaren je i trošak interkalarne kamate temeljem kreditnog zaduženja kod Hrvatske banke za obnovu i razvitak za financiranje rashoda energetske obnove zgrade Petrova Gora u iznosu od 87.711 kn.

Također u promatranom razdoblju ostvarene su negativne tečajne razlike temeljem sredstava dobivenih iz EU (predujam) i realizacije rashoda u sklopu projekta REWARDheat – Obzor 2020 u iznosu od 56.495 kn. Rashodi nabave nefinancijske imovine iznose ukupno 27.562.397 kn i bilježe povećanje za 19.404.959 kn u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Ostvareni troškovi odnose se najvećim dijelom na ostvarene rashode u sklopu projekta REWARDheat - Obzor 2020 u iznosu od 12.685.493 kn, rashode projekta energetske obnove zgrade Petrova Gora u iznosu od 4.956.345 kn. Rashodi projektne dokumentacije za obnovu zgrade Toplica i Zdravstveno rekreacijskog centra iznosili su 2.740.400 kn. Rashodi projektne dokumentacije i troška revizije projekta obnove zgrade Vile Zelengaj i zgrade Kinematograf iznosili su ukupno 469.960 kn. Ostali značajniji rashodi ulaganja na građevinskim objektima financirani su najvećim dijelom decentraliziranim sredstvima, te vlastitim sredstvima u ukupnom iznosu od 2.106.833 kn, a koji se odnose na ulaganja na zgradi Petrova Gora. Nabavljena je nova medicinska oprema odnosno uređaji za provođenje fizikalne terapije u iznosu od 352.857 kn. Za bolničke sobe zgrade Petrova Gora nabavljeno je 8 bolničkih kreveta s ormarićima i antidekubitalnim madracima u iznosu od 240.481 kn. U 2022. godini obnovljena je i Lječilišna kapela u iznosu od 269.917 kn.

Tablica 3 Financijski pokazatelji poslovanja za 2022. godinu

Red. br.	POKAZATELJI	2021. godina	2022. godina
0	1	2	3
	I. PRIHODI - PRIMICI		
1	Prihodi od HZZO (Proračuna RH)	16.811.319,00	17.632.479,00
	- proračuni bolnica	13.134.990,00	13.953.760,00
	- dopunsko zdravstveno osiguranje	3.180.110,00	3.271.349,00
	- ugovor za primar.zdrav.zaštitu	0,00	0,00
	- za usluge izvan ugovorenog limita ¹⁾	366.977,00	343.753,00
	- na osnovi ozljeda na radu i prof. bolesti	129.242,00	63.617,00
2	Prihodi od pruženih usluga drugim zdr. ustanovama	0,00	0,00
3	Prihodi od proračuna (središnji i lokalni)	2.787.840,00	2.563.395,00
4	Prihodi od ostalih korisnika	9.624.125,00	9.842.169,00
5	Prihodi od participacije	12.072,00	13.247,00
6	Prihodi od EU projekata	5.157.342,00	6.087.195,00
7	Ostali i izvanredni prihodi	709.772,00	256.852,00
8	Primici od financijske imovine i zaduženja	4.883.079,00	5.227.058,00
	UKUPNI PRIHODI I PRIMICI (1 - 8)	39.985.549,00	41.622.395,00
	II. RASHODI - IZDACI		
1	Lijekovi	12.733,00	45.146,00
2	Potrošni medicinski materijal	70.678,00	92.875,00
3	Krv i krvni pripravci	0,00	0,00
4	Živežne namirnice	0,00	0,00
5	Medicinski plinovi	0,00	0,00
6	Materijal za održavanje čistoće	168.002,00	176.494,00
7	Uredski materijal	42.810,00	62.093,00
8	Ostali razni materijal	278.455,00	237.240,00
9	Utrošena energija	1.020.157,00	1.212.100,00
10	Ugrađeni rezervni dijelovi	55.838,00	45.064,00
11	Poštanski izdaci	66.746,00	69.294,00
12	Tekuće i investicijsko održavanje	731.542,00	903.947,00
13	Izdaci za usluge drugih zdrav. ustanova	6.915,00	9.740,00
14	Ostali izdaci	4.571.301,00	5.341.678,00
	Materijalni rashodi (1 - 14)	7.025.177,00	8.195.671,00
15	Bruto plaće	9.744.136,00	10.540.519,00
16	Ostali rashodi za zaposlene ²⁾	437.045,00	426.384,00
17	Doprinosi na plaće	1.414.745,00	1.550.937,00
18	Izdaci za prijevoz zaposlenika	546.284,00	662.091,00
19	Ostali materijalni rashodi za zaposlene ³⁾	176.199,00	41.312,00
	Ukupni rashodi za zaposlene (15 - 19)	12.318.409,00	13.221.243,00
20	Financijski rashodi	28.638,00	160.324,00
21	Izdaci za kapitalna ulaganja	4.077.627,00	6.938.855,00

22	Izdaci vezani za EU projekte	4.079.810,00	20.627.880,00
23	Ostali i izvanredni izdaci	0,00	0,00
24	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	55.862,00	87.711,00
25	Nabavna vrijednost prodane robe	0,00	0,00
	UKUPNI RASHODI I IZDACI (1-25)	27.585.523,00	49.231.684,00
	Višak prihoda nad izdacima	12.400.026,00	0,00
	Manjak prihoda	0,00	7.609.289,00
	Višak prihoda iz prethodnih godina	0,00	8.372.863,00
	Manjak prihoda iz prethodnih godina	4.027.163,00	0,00
	Korigirani višak prihoda	8.372.863,00	763.574,00
	Korigirani manjak prihoda	0,00	0,00

3.3. Obveze

Ukupne **obveze** na dan 31. prosinca 2022. godine iznose 16.661.063 kn. Ukupne obveze najvećim dijelom se odnose na obvezu prema Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak u iznosu od 10.080.771 kn temeljem zaduženja odnosno odobrenih kredita za financiranje rashoda energetske obnove zgrade Petrova Gora. Također, obveze za osnovna sredstva iznose 3.336.348 kn, a najvećim dijelom se odnose na obveze za uslugu izrade glavnog projekta zgrade Toplica i radove u sklopu projekta REWARDheat. Obveze prema HZZO-u za manje izvršen rad iznose 1.019.009 kn obzirom na okolnosti uzrokovane epidemijom bolesti COVID-19 odnosno značajnog smanjenja prijema pacijenata u prethodnim razdobljima.

Tablica 4 Obveze za 2022. godinu

R.B.	OPIS	Ukupne obveze na dan 31.12.2022.	Dospjele obveze do										Koliko dana kasni najstarija dospjela obveza		
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		11	
1	Obveze za lijekove	1.158,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
2	Obveze za sanitetski materijal, krv i krvne derivite i sl.	3.097,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
3	Obveze za živežne namirnice	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
4	Obveze za energiju	197.732,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
5	Obveze za ostale materijale i reprodukcijske materijale	36.771,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
6	Obveze za proizvodne i neproizvodne usluge	217.366,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
7	Obveze za opremu (osnovna sredstva)	3.336.348,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
8	Obveze prema zaposlenicima	1.091.238,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
9	Obveze za usluge drugih zdravstvenih ustanova	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
10	Obveze prema komitentima bankama za kredite	10.080.771,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0

11	Obveze nespomenute obveze	677.573,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
12	Obveze prema HZZO za manje izvršen rad	1.019.009,00	1.019.009,00	232.332,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	66.152,00	720.525,00	0,00	730
	UKUPNO	16.661.063,00	1.019.009,00	232.332,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	66.152,00	720.525,00	0,00	

3.4. Potraživanja

Ukupna **potraživanja** na dan 31. prosinca 2022. godine iznose **5.197.816 kn**, a najveća potraživanja odnose se na potraživanja od Europske komisije za financiranje prihvatljivih troškova projekta REWARDheat Obzor 2020 sukladno budžetu definiranom aneksom Ugovora s Europskom komisijom u iznosu od 3.234.716 kn. Ostala veća potraživanja odnose se i na potraživanja od kupaca koja se najvećim dijelom odnose na potraživanja od povezanog društva TOP-TERME d.o.o. za uslugu zbrinjavanja potresom pogođenog stanovništva u iznosu od 696.286 kn koja će biti promptno podmirena po uplati sredstava od Ministarstva unutarnjih poslova. Potraživanja za stanarinu iznose 163.524 kn, a potraživanja za dopunsko zdravstveno osiguranje iznose ukupno 257.650 kn. Ukupno dospjela potraživanja iznose 523.268 kn, od čega se najveća dospjela potraživanja odnose na potraživanja za stanarinu u iznosu od 159.599 kn, te potraživanja od povezanog društva TOP-TERME d.o.o. za uslugu zbrinjavanja potresom pogođenog stanovništva u iznosu od 225.473 kn.

Tablica 5 Potraživanja za 2022. godinu

R.B.	OPIS	Potražnja na dan 31.12.2022.	Dospjelo								Koliko dana kasni najstarije dospjelo potraživanje							
			1	2	3	4	5	6	7	8		9	10	11				
0																		
1	Potraživanja od HZZO-a po osnovu pružanja zdravstvene zaštite	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
2	Potraživanja od HZZO-a temeljem ugovora za usluge pružene izvan ugovorenog limita *	37.525,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
3	Potraživanja od dopunskog zdravstvenog osiguranja	254.635,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
4	Potraživanja s osnovom ozljeda na radu i profesionalne bolesti	12.910,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
5	Potraživanja od drugih zdravstvenih ustanova	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0

6	Ostala potraživanja	4.892.746,00	523.268,00	298.480,00	12.112,00	3.279,00	2.960,00	2.973,00	19.519,00	27.680,00	156.265,00	4.734
	UKUPNO	5.197.816,00	523.268,00	298.480,00	12.112,00	3.279,00	2.960,00	2.973,00	19.519,00	27.680,00	156.265,00	

4. PROBLEMATIKA POSLOVANJA

Lječilište Topusko je javna ustanova koja obavlja zdravstvene djelatnosti na sekundarnoj razini zdravstvene zaštite većim dijelom kao ugovorna ustanova Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje u obliku pružanja usluga stacionarne i specijalističko-konzilijarne zaštite u području fizikalne medicine i rehabilitacije. Nadalje, dio zdravstvenih usluga, zasada manjim dijelom, pruža se temeljem izravnog plaćanja pacijenata za zdravstvene usluge i smještaj. Same smještajne usluge vrši tvrtka kćer TOP-TERME d.o.o. Osim svoje zdravstvene funkcije sa tradicijom od rimskog doba, Lječilište je važan gospodarski, socijalni i društveni čimbenik cijelog ovog kraja. U sklopu opće složene gospodarske situacije u zemlji, ali i u ovom kraju, Lječilište Topusko je jedna od rijetkih opstalih funkcionirajućih Institucija na području Sisačko-moslavačke županije koja, uz TOP-TERME d.o.o., zapošljava stanovnike ovog područja i šire. Jedinstveno je središte turističke djelatnosti na području Županije, gdje se pametnom poslovnom politikom mogu i trebaju iskoristiti i prirodne blagodati (termalna voda, ljekovito blato, prirodne ljepote) i povijesno nasljeđe koje seže duboko u prošlost.

Vrijednosti koje su prepoznatljive i čine Lječilište jedinstvenim i osobitim jesu:

- korištenje visoko kvalitetne termalne vode u zdravstvene svrhe
- bogata povijest, ugled i iskustvo lječilišnog i zdravstvenog turizma i pružanja zdravstvene zaštite iz područja fizikalne medicine i rehabilitacije
- kvalitetni ljudski resursi (liječnici, medicinske sestre i tehničari te fizioterapeuti)
- povjerenje, zadovoljstvo i naklonost pacijenata
- primjereno uređeni i opremljeni prostori
- velike površine nedirnutе i nezagađene prirode i očuvanog okoliša koji nude zelenu oazu odmora i opuštanja te provođenje liječenja u zdravom i pozitivnom okružju
- postojeći turistički smještajni, ugostiteljski, sportsko rekreacijski sadržaji u suradnji s društvom TOP-TERME d.o.o. i lokalnom zajednicom.

Dodatnu vrijednost i stabilnost ustanove omogućuje suradnja s HZZO-om koji je kvalitetan izvor stabilnih i redovitih prihoda, kao i iskustva u radu s najzahtjevnijim pacijentima. Navedene vrijednosti su temelj za nastavak i opstanak ove ustanove kao javnozdravstvene strukture, a koje nadilaze konkretan kontekst koliko god on eventualno imao kompleksne upravne, poslovno-organizacijske, financijsko-ekonomske negativne ili barem upitne dimenzije.

Suradnja s partnerima s privatnog tržišta (umirovljenici, sportaši, strani gosti, kongresni turizam, organizacija tečajeva ili kraćih edukacija) ostvarila bi dodatnu dimenziju poslovanja Lječilišta. Time bi se Lječilište pozicioniralo kao visokokvalitetna ustanova u mreži kako javnog tako i privatnog zdravstva, sve to u suradnji sa vlastitom tvrtkom kćeri TOP-TERME d.o.o.

4.1. Nedostatak ljudskih resursa

Temelj rada Lječilišta jest usmjerenost svih njegovih djelatnika na pružanje usluga zdravstvene zaštite na kvalitetan i siguran način. Kako bi to bilo moguće, potrebno je provođenje stalne brige o ljudskim resursima, infrastrukturi, ali i kvaliteti nezdravstvenih usluga. Iako je najvažnija vrijednost Lječilišta termalna voda i peloid, uz naše balneološke činitelje, značajnu pozornost usmjeravamo i na zaposlenike kao resurs od presudne važnosti za poslovanje Lječilišta.

Lječilište Topusko sa 31.12.2022. godine zapošljava 82 djelatnika od čega 79 na neodređeno vrijeme i 3 na određeno vrijeme. Od navedenog ukupnog broja, 54 je zdravstvenih i 28 nezdravstvenih radnika.

Topusko i Lječilište Topusko kao destinacija zaposlenja ima otegotnu okolnost udaljenost od većih urbanih centara zbog čega ima na raspolaganju manje ljudskih resursa kako po kvantiteti, tako i po kvaliteti, što konačno može imati za posljedicu i utjecaj na kvalitetu usluga koje Lječilište pruža. Zasad se predmetno anulira postavljenim visokim standardima i ustrojem rada u Lječilištu. Jedan od značajnijih aspekata osiguranja kontinuiteta funkcioniranja Lječilišta je uvažavanje promjena na tržištu rada i adekvatan odgovor na nedostatak pojedinih struka, prvenstveno liječnika zapošljavanjem dovoljnog broja specijalizanata, osiguravanjem kvalitetnih uvjeta rada u stručnom, organizacijskom, infrastrukturnom i financijskom smislu. U zadnjih nekoliko godina došlo je do značajnih promjena uvjeta na tržištu rada u Hrvatskoj i Europi. Velik dio zdravstvenih i nezdravstvenih radnika napustio je Hrvatsku, ali i manje gradove te je došlo do manjka radnika, osobito liječnika, no sve više i medicinskih sestara te logopeda. Navedeno je tim više problem u Topuskom u kontekstu geografske i socijalne distanciranosti lokacije od većih gradova. Moguća kompenzacija financijskim ili drugim putem je ograničena pripadajućim propisima koji onemogućuju diferenciran pristup u valoriziranju rada radnika u kvalitativnom i kvantitativnom smislu.

Lječilište je tijekom proteklih godina ostalo bez četiri specijalista fizijatra te je evidentan nedostatak zdravstvenog kadra. S danom 31.12.2022. zapošljavamo 4 specijalista, od toga 3 specijalista fizijatra i 1 specijalist Interne medicine. Uzimajući u obzir upražnjena radna mjesta, potrebe organizacije rada kao i pružanje kvalitetne zdravstvene usluge pacijentima, nužno je zapošljavanje specijalista fizijatra, no isto je otežano zbog manjka liječnika i distanciranosti od većih gradova

Obzirom da je logoped sa sklopljenim Ugovorom o radu na neodređeno vrijeme prihvatio posao bliže mjestu stanovanja isto radno mjesto je upražnjeno još od početka 2019. godine. U proteklim godinama došlo je do povećanja broja svih razvojnih poremećaja pa tako i jezično-govornih te komunikacijskih poteškoća. Radi se o poremećajima i teškoćama koji zahtijevaju brzu logopedsku intervenciju, a budući da je logoped deficitarno zanimanje i kao takvo vrlo traženo, Lječilište je odmah pokrenulo postupak zapošljavanja logopeda na neodređeno vrijeme, ali isto još uvijek nije ostvareno jer se radi o posebno deficitarnom kadru.

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Lječilišta Topusko predviđena su i dva radna mjesta prvostupnika radne terapije od kojih jedno u Ambulanti za rehabilitaciju djece te jedno na Odjelu fizikalne terapije, Blatne kupke – balneološki odsjek. U proteklim godinama je došlo do povećanja broja djece sa svim vrstama razvojnih poremećaja, a time i opseg rada radnog terapeuta. Uz rad sa djecom, tijekom godine pokazala se potreba rada radnog terapeuta s odraslim pacijentima: najčešći pacijenti radnog terapeuta su oni čiji je svakodnevni život ometan, ograničen ili otežan kao posljedica poremećaja u mentalnom i tjelesnom razvoju, psihičkih oboljenja, stanja poslije bolesti i oštećenja mozga (primjerice, moždani udar, ozljede glave), tjelesnog invaliditeta i starenja, isto je rezultiralo porastom potrebe za terapijom koju radni terapeut provodi, usmjerenom na povećanje sposobnosti i samostalnosti pacijenta za brigu o sebi, uključivanje u posao i slobodne aktivnosti. U planu je zapošljavanje na radno mjesto prvostupnika radne terapije na Odjelu fizikalne terapije, Blatne kupke – balneološki odsjek čime bi se poboljšala kvaliteta pružanja zdravstvenih usluga i zadovoljstvo pacijenata, a samim time ubrzao bi se i proces rehabilitacije osoba sa narušenim aktivnostima svakodnevnog života

4.2. HZZO

HZZO kao naš izravni i pojedinačno najveći poslovni partner, temeljni je izvor i osiguravatelj naše kontinuirane, stabilne i značajne prisutnosti te djelovanja kao neizostavnog čimbenika u obavljanju usluga fizikalne medicine i rehabilitacije na području cijele Republike Hrvatske, pa i šire. Ta suradnja nam omogućuje stalni priljev pacijenata te stjecanje ogromnog i kvalitetnog iskustva u radu na

navedenom području pružanja zdravstvenih usluga. Upravo je to temelj i razlog što liječnici, fizioterapeuti, medicinske sestre i ostalo osoblje imaju neprocjenjivo stručno i radno iskustvo koje su spremni primjenjivati i predavati u svakom trenutku.

HZZO ostaje partner koji je do sada omogućio da brojni bolesnici poluču oporavak i poboljšanje funkcije u aktivnostima svakodnevnog života, a to je ono što je omogućilo stvaranje velikog ugleda kojeg Lječilište Topusko ima kod bivših, ali i sadašnjih pacijenata.

4.3. Naturalni pokazatelji poslovanja s HZZO

Kad se razmatraju naturalni pokazatelji poslovanja Lječilišta, ali i općenito zdravstvenih ustanova, treba uzeti u obzir da veliku većinu pacijenata, osobito u bolnicama, čine osiguranici HZZO-a kako je već napomenuto. Obzirom da HZZO jednostrano odlučuje o financijskom mjesečnom iznosu kojega dodjeljuje pojedinoj ustanovi, time neposredno odlučuje i o konačnom broju usluga koje će se pružiti tijekom mjeseca. Ta se financijska sredstva/usluge raspoređuju po pojedinim djelatnostima, a u Lječilištu su to bolnički i specijalističko-konzilijarni dio s ambulantama fizikalne terapije. Sastavni dio redovitog poslovanja je nadzor provođenja broja zdravstvenih usluga te, na neki način, predviđanje koliko će one koštati HZZO obzirom da se može fakturirati samo onaj iznos koji je HZZO odobrio. Tako se kontinuirano određuje i nadzire broj bolno-opskrbnih dana (dani bolničke rehabilitacije) te broj pregleda, prvih i kontrolnih, kao i broj procedura fizikalne terapije kako bi se predvidio konačni mjesečni iznos koji odgovara navedenim uslugama. Kapacitet Lječilišta je znatno veći, osobito što se tiče bolničkih pacijenata, no kapacitet usluga koje Lječilište pruža odraz je financijskog iznosa kojeg je HZZO namijenio za Lječilište odnosno za pacijente kojima Lječilište pruža uslugu. Stoga treba imati na umu da apsolutni brojevi, kao i usporedbe broja pacijenata, bolno-opskrbnih dana, pregleda i broja pruženih procedura fizikalne terapije ovise izravno o ugovornim sredstvima HZZO za određenu godinu. Oni su izravno proporcionalni limitu, ali ovise i o usklađivanju broja usluga i njihove cijene s limitima.

U 2022. godini, kao i 2021. godini, planiranje i ostvarivanje ugovorenih mjesečnih obveza u specijalističko-konzilijarnoj zdravstvenoj zaštiti i bolničkoj zdravstvenoj zaštiti ovisilo je o razvoju epidemiološke situacije te o broju zbrinutih stradalnika potresa. Samim time i u 2022. godini značajno je otežano financijsko ostvarenje ugovorenih mjesečnih iznosa, ali su isti, uz zadržanu kvalitetu zdravstvene usluge, na razini godine odrađeni skoro u potpunosti, 98,6%.

4.3.1 Specijalističko-konzilijarna zdravstvena zaštita

Tijekom 2022. ponovno je uspostavljen način rada implementiran prethodnih godina prije epidemije COVID-19 tako da se uz određene mjere predostrožnosti stavio naglasak na pružanje i fakturiranje optimalnog broja zdravstvenih usluga s ciljem povećanja zdravlja i zadovoljstva naših pacijenata i smanjenja liste čekanja kao i povećanja prihoda temeljem ovih usluga. Nastojalo se sustići ostvarenje prvih i kontrolnih pregleda iz razdoblja prije epidemije COVID-19 s ciljem smanjenja liste čekanja uz pružanje i dalje više vrsta usluga.

Deficit liječnika nije imao za posljedicu utjecaj na kvalitetu rada i pružanja usluge, zadovoljstvo pacijenata, kao niti na financijski učinak obzirom da su jednostavni prvi i kontrolni pregledi zamijenjeni složenima koji su kvalitetniji i financijski isplativiji.

U 2022. godini pregledano je 7 007 ambulantnih pacijenata, 685 pacijenata odnosno 11% više nego u 2021. godini, odnosno 2 426 pacijenta odnosno 53% više nego u 2020. godini.

U 2022. godini nastavljeno je kvalitetno pružanje usluga ambulantne fizikalne terapije te u većem broju nego u 2021. godini. U 2022. godini bilježimo porast broja individualnih procedura za 16% što je

rezultat dodatne edukacije fizioterapeuta, usvajanje znanja za provođenje postupaka te kvalitetne organizacije rada na opće zadovoljstvo djelatnika i pacijenata.

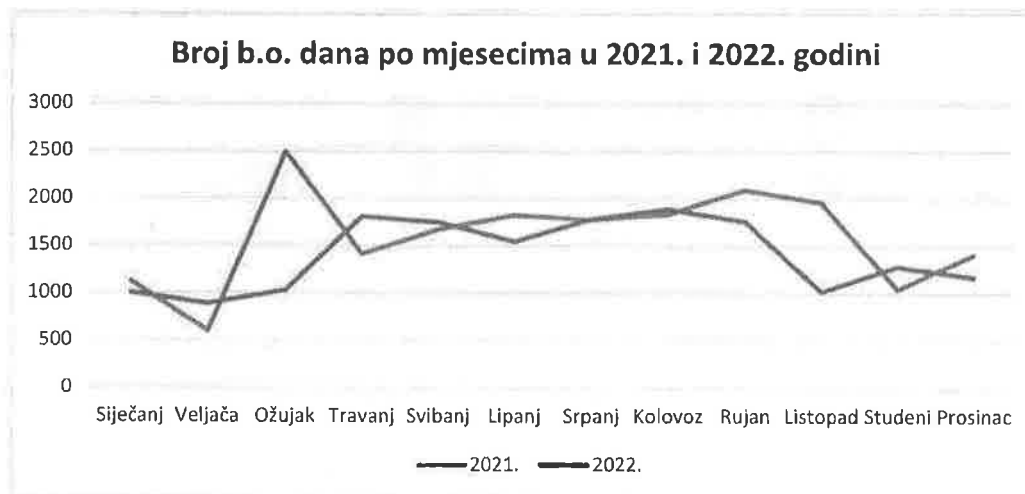
Također u 2022. godini bilježimo i porast individualnih hidroterapijskih postupaka za 21% što je također rezultat kvalitetne organizacije rada na opće zadovoljstvo kako djelatnika, tako i pacijenata.

Radna terapija ima svoje mjesto u rehabilitaciji te individualnim pristupom omogućuje samostalnije i kvalitetnije izvođenje aktivnosti svakodnevnog života što je upotpunilo i ubrzalo rehabilitacijski proces naših pacijenata. Ujedno, DTP postupci radne terapije pokazali su se financijski isplativi i pridonose ispunjavanju limita specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite. Putem internih uputnica povećava se prihod iz dopunskog osiguranja.

4.3.1.1. Bolnička zdravstvena zaštita

Lječilište više godina ima ugovoren isti broj kreveta (71) u sklopu javne zdravstvene mreže RH, što na mjesečnoj razini iznosi 2 130 bolno opskrbnih (b.o.) dana, a na godišnjoj razini iznosi 25 560 b.o. dana. Ostvarenje bolno opskrbnih dana usklađuje se s ugovorenim sredstvima, krevetnom mrežom te ljudskim resursima Lječilišta. U 2022. godini je, sukladno razvoju epidemije bolesti COVID-19 te smještaju stradalnika potresa i korisnika Doma za starije osobe Glina, ostvareno 16 936 b.o.. Popunjenost ugovorenih kreveta s HZZO-om je u 2022. godini 65%. Grafikon 1 prikazuje kretanje b.o. dana po mjesecima u 2021. i 2022. godini.

Grafikon 1 Broj b.o. dana po mjesecima 2021. i 2022. godine

Izvor: Autor D.M.

4.3.1.2. Privatno tržište

Lječilište već godinama poduzima aktivnosti u povećanju udjela svojih pacijenata koji dolaze s privatnog tržišta, kako zbog racionalizacije poslovanja troškova HZZO-a, nesigurnog priljeva pacijenata upućenih putem javne zdravstvene mreže, zbog prisutnih neiskorištenih kapaciteta, ali i zato što vrlo lako bez posebnih i složenih zahvata te dodatnih ulaganja može kvalitetno pružiti usluge takvim pacijentima. Lječilište dio prihoda ostvaruje pružanjem usluga smještaja pacijentima kojima se procedure fizikalne medicine i rehabilitacije provode ambulantno, kao i pružanjem usluga liječenja putem neposrednog privatnog plaćanja. Rastuća potreba pacijenata koje HZZO ne može zadovoljiti

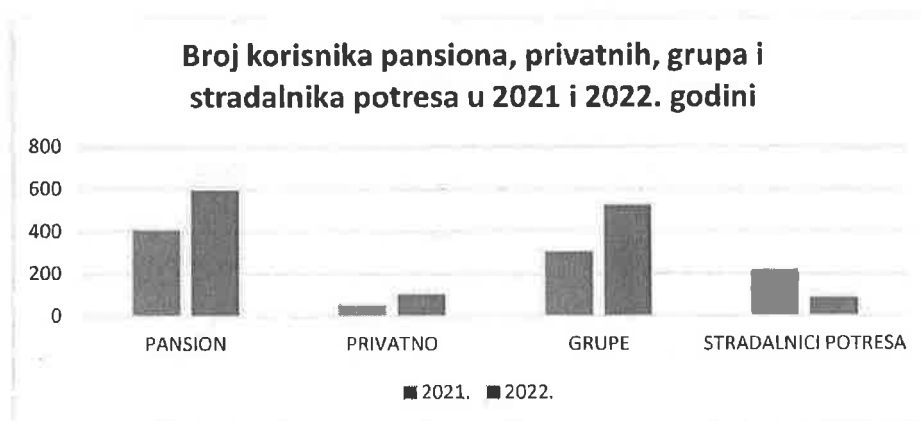
zbog smanjenja sredstava izvor je sve većih mogućnosti prisutnosti Lječilišta na privatnom i izravnom tržištu.

Temeljem okvirnog sporazuma iz srpnja 2021. godine, Lječilište je u prosincu 2021. godine sklopilo ugovor sa Ministarstvom hrvatskih branitelja o pružanju usluga bolničke medicinske rehabilitacije za hrvatske branitelje i hrvatske ratne vojne invalide iz Domovinskog rata te sukladno istom u 2022. godini nastavljen je prijem i bolnička medicinska rehabilitacija za hrvatske branitelje i hrvatske ratne vojne invalide iz Domovinskog rata.

U lipnju 2022. godine sklopljen je ugovor sa INA – INDUSTRIJA NAFTE d.d. Zagreb o pružanju usluga medicinski i zdravstveno programiranog aktivnog odmora za sveukupno 251 korisnika usluge.

U srpnju 2022. godine Lječilište je sklopilo i ugovor o pružanju usluga bolničkog liječenja medicinskom rehabilitacijom HRVI-A iz Domovinskog rata i članova obitelji smrtno stradalih, zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata. Usluga je ugovorena za grupu 1 – skupina I – prevencija i rehabilitacija lokomotornog i krvožilnog sustava te za grupu 4 – IV prevencija i rehabilitacija reumatskih bolesti i bolesti lokomotornog sustava članova obitelji. Medicinska rehabilitacija za obje grupe predviđena je u trajanju od 14 dana po korisniku.

Grafikon 2 Broj korisnika pansiona, privatnih, grupa i stradalnika potresa u 2021. i 2022. godini

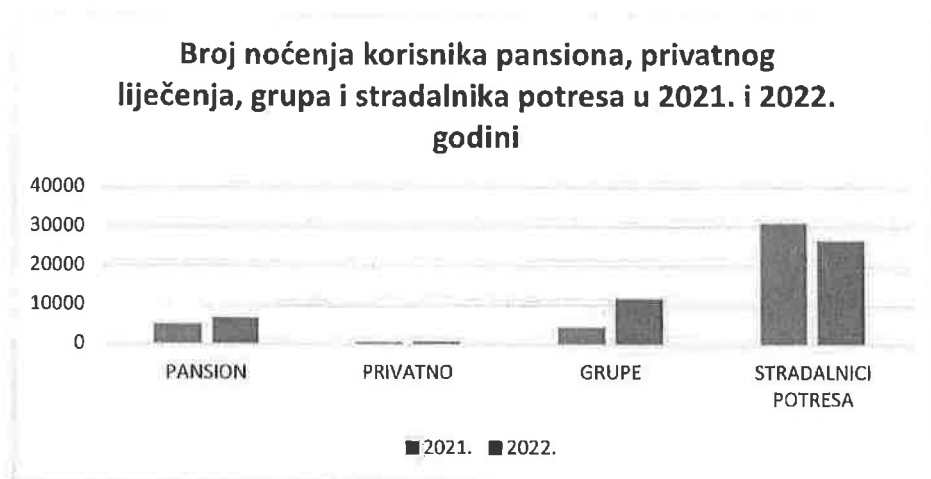

Izvor: autor D.M.

U odnosu na 2021. godinu u 2022. godini bilježimo porast u broju privatnih korisnika za 15% te sukladno tome i broju noćenja privatnih korisnika za 11% što je najvećim dijelom ostvareno povoljnijim razvojem epidemiološke situacije u odnosu na 2021. godinu.

Iz grafikona 2 vidljiv je porast broja korisnika pansiona, privatnog tržišta i grupa sukladno padu broja stradalnika potresa koji su se tijekom 2022. godine vratili svojim kućama.

Grafikon 3 Broj noćenja korisnika pansiona, privatnog liječenja, grupa i stradalnika potresa u 2021. i 2022. godini

Izvor: autor D.M.

Iz grafikona 3, u 2022. godini, vidljiv je porast broja noćenja korisnika pansiona, privatnog tržišta i grupa sukladno povećanju broja korisnika istih odnosno padu broja noćenja stradalnika potresa.

4.4. Potraživanja Republike Hrvatske prema Lječilištu Topusko s osnova plaćenih jamstava

Lječilište Topusko se tijekom 2001. godine kreditno zadužilo kod Hrvatske banke za obnovu i razvoj, prvo u iznosu od 5.372.355,50 kn, a potom za iznos od 34.305.000,00 kn. Namjena je bila financijsko restrukturiranje. Ukupno dugovanje Lječilišta Topusko u 2013. godini vezano za navedene kredite iznosilo je 70.589.145,01 kn, i to: s osnova glavnice i redovne kamate u iznosu od 35.064.378,73 kn i s osnova zateznih kamata u iznosu od 35.524.766,28 kn.

Obzirom na nemogućnost podmirenja kreditnih obveza, Vlada Republike Hrvatske je 1. kolovoza 2013. g. donijela dvije Odluke:

Odluku o otpisu zateznih kamata s osnova plaćenih jamstava društvu Lječilište Topusko u iznosu od 35.524.766,28 kn (KLASA: 022-03/13-04/360, URBROJ: 50301-05/20-13-4)

Odluku o davanju suglasnosti za pretvaranje potraživanja s osnova plaćenih jamstava u udjele u kapitalu društva Lječilišta Topusko (KLASA: 022-03/13-04/360, URBROJ: 50301-05/20-13-2).

Za realizaciju navedenih Odluka ovlašteno je Ministarstvo financija, odnosno ministar financija.

Od 2014. godine započet je složen proces pripreme provođenja ovih Odluka tj. upisa Republike Hrvatske u vlasničke udjele Lječilišta (izmjene i dopune te pročišćeni tekst Statuta Lječilišta Topusko i prijedlog ugovora o prijenosu udjela u osnivačkim pravima Lječilišta Topusko, elaborat o procjeni prometne vrijednosti nekretnina u vlasništvu Lječilišta, procjena vrijednosti medicinske opreme Lječilišta Topusko, elaborat o procjeni prometne vrijednosti nekretnina u vlasništvu Top-Termi d.o.o.). Unatoč svim poduzetim aktivnostima, a zbog određenih nedorečenosti i manjkavosti, Odluka o davanju suglasnosti za pretvaranje potraživanja s osnova plaćenih jamstava u udjele u kapitalu društva Lječilišta Topusko, do sada nije realizirana.

Naime, Lječilište Topusko je osnovano i registrirano kao javna ustanova u vlasništvu jedinice regionalne samouprave – Sisačko-moslavačke županije, a ne kao trgovačko društvo te ne posjeduje kapital društva, nego imovinu ustanove, sukladno članku 57. Zakona o ustanovama (NN 76/93, 29/97, 47/99, 35/08). Iz navedenih razloga pravno je upitna provedivost navedene Odluke, odnosno sklapanje ugovora o pretvaranju potraživanja u udjele u kapitalu društva Lječilišta Topusko, o čemu je Sisačko-moslavačka županija u više navrata upozorila Ministarstvo financija RH.

U međuvremenu je uprava Lječilišta predložila predstavniku vlasnika i osnivača županu Sisačko-moslavačke županije da se predloži Vladi Republike Hrvatske da zbog optimalnog rješenja ove situacije donese novu Odluku kojom se daje suglasnost Ministarstvu financija za otpis potraživanja prema Lječilištu Topusko s osnova plaćenih jamstava, Rizični brojevi R-19-ABH-22 i R-JDF-191-JA, na ime glavnice i redovne kamate u iznosu od 35.064.378,73 kn i kojom će se ujedno poništiti Odluka o davanju suglasnosti za pretvaranje potraživanja s osnova plaćenih jamstava u udjele u kapitalu društva Lječilišta Topusko, KLASA: 022-03/13-04/360, URBROJ: 50301-05/20-13-2, od 01. kolovoza 2013. Lječilištu Topusko, kao ustanovi od iznimne strateške važnosti za Sisačko-moslavačku županiju, ovim bi se omogućilo daljnje stabilno financijsko poslovanje s tendencijom daljnjeg razvoja.

U proteklom razdoblju pokušao se izložiti navedeni problem, odnosno staviti gore navedenu Odluku na sjednicu Vlade, ali isto nije prihvaćeno. Nastavljamo s aktivnostima da se nađe prihvatljiv model rješenja odnosno predmetno potraživanje eventualno otpiše ili da se državni udjel preda natrag u vlasništvo Sisačko-moslavačkoj županiji. Tom smjeru je održano više konzultacija na različitim nivoima a sve između Sisačko-moslavačke županije, Ministarstva financija, Ministarstva državne imovine, te Lječilišta Topusko.

4.5. TOP-TERME d.o.o.

TOP-TERME d.o.o. je tvrtka kćer Lječilišta i neizostavan partner u radu Lječilišta. Jednom jedna ustanova, odlukom osnivača i vlasnika podijeljena je na dva poslovna subjekta, ustanovu i tvrtku kćer društvo koji funkcioniraju na sličan, ali različit način. Lječilište je zamišljeno da funkcionira dalje kao zdravstvena ustanova i da se financira putem suradnje sa HZZO-om, a društvo TOP-TERME d.o.o. su trebale preuzeti sav turističko-ugostiteljski dio poslovanja, a u međuvremenu su preuzele djelatnost grijanja od druge tvrtke kćeri Termalne vode d.o.o. koja je ugašena 2013. godine. Osnivanje i dioba su učinjeni u složenom i dugom postupku od 2001. do 2003. godine.

Suradnja dva subjekta je neupitna i potrebna. Lječilište od društva nabavlja usluge zaštite od požara (vatrogasno dežurstvo), manji dio čišćenja prostora, usluge strojara te kupnju obroka sukladno limitu i krevetnoj mreži javnozdravstvenog sustava, kao i broju pacijenata s privatnog tržišta. Lječilište i društvo djeluju kao partneri u provedbi projekata i to projekta Topusko pametni termalni grad (više o projektu u poglavlju 4.8.2.) u sklopu programa Energija i klimatske promjene, Topusko na izvoru zdravlja – lječilišni i wellness turizam na održiv način (više o projektu u poglavlju 4.8.1.), Cjelovita obnova zgrade Vila Zelengaj (više o projektu u poglavlju 4.8.3.) te surađuju u pripremi projektnih prijedloga. Razmatra se pripajanje društva TOP-TERME d.o.o. Lječilištu Topusko u narednom periodu obzirom na usku suradnju, međusobnu ovisnost subjekata, financijsku i organizacijsku isprepletanost i umreženost, a čime bi se postiglo učinkovitije i kvalitetnije upravljanje svim resursima oba subjekta s pozitivnim financijskim, operativnim i organizacijskim učincima.

4.6. Podizanje kvalitete usluge

Kontinuiranom modernizacijom, nastavkom uređenja lječilišnih kapaciteta te praćenjem tehnologije i znanosti, ispunjavaju se medicinski zahtjevi i kvaliteta usluge na zadovoljstvo pacijenata te olakšava rad djelatnika koji su u mogućnosti razvijati se u skladu s tehnološkim napretkom.

4.6.1 Ulaganje u opremu

Kontinuiranim osuvremenjivanjem opreme, neophodne za provođenje postupaka fizikalne medicine i rehabilitacije, Lječilište Topusko je i u 2022. godini osim redovitih servisa i atestiranja postojeće opreme nabavilo nove uređaje i zamijenilo iskorištenu aparaturu. Tako su na odjelu fizikalne terapije u 2022. godini nabavljeni uređaji za provođenje fizioterapijskih postupaka među kojima su: Robotizirani uređaj za primjenu terapije laserom, kada za podvodnu masažu i aplikaciju galvanskih struja te osam bolničkih kreveta sa noćnim ormarićima i antidekubitalnim nadmadracima. Uz to, Lječilište Topusko je temeljem javnog poziva Ministarstva zdravstva: Ulaganje u medicinsko-rehabilitacijsku opremu u svrhu unaprjeđenja i podizanja kvalitete pružanja zdravstvenih usluga u zdravstvenom turizmu u 2022. godine s Ministarstvom zdravstva sklopilo Ugovor vrijednosti 265.343,75 kn za sufinanciranje nabave opreme za medicinsku rehabilitaciju i fizikalnu terapiju, i to: medicinskog uređaja za MLS terapiju, uređaja za terapiju radijalnim udarnim valom, uređaja za limfnu drenažu te 3 prijenosna uređaja za elektroterapiju. Nabava navedenih uređaja planirana je u 2023. godini. Također, nabavljen je dio nove posteljine te radna i zaštitna odjeća i obuća za sve djelatnike.

4.6.2 Ulaganja u građevinske objekte

U 2022. godini dovršeni su radovi uređenja A strane zgrade Petrova gora koji su započeli tijekom radova energetske obnove zgrade Petrova gora. Na razini cijelog objekta instaliran je novi sustav vatrodjave te je provedeno strukturno kabliranje. Provedena je obnova interijera 1. i 2. kata A strane Petrova gora, uređeni su sanitarni čvorovi, hodnici, stavljena nova vrata, a sve to su pratili keramičarski, građevinsko-

obrtnički, podopolagački i slični radovi. S obzirom da je prethodnih godina uređen 3. kat A strane Petrova gora, može se reći da je A strana zgrade Petrova gora cjelovito obnovljena.

U kuhinji i restoranu Petrova gora nabavljena je nova rashladna komora. Nabava navedenog omogućila je zaposlenicima kvalitetniju skladištenje hrane i pića.

2022. godine završen je projekt izgradnje pristupne rampe za osobe s invaliditetom na zgradi uprave Lječilišta Topusko. Projekt izgradnje pristupne rampe prijavila je Sisačko-moslavačka županija na Javni poziv Ministarstva hrvatskih branitelja za sufinanciranje projekata rješavanja pristupačnosti objektima osoba s invaliditetom. Uz sredstva pomoći Ministarstva hrvatskih branitelja, projekt je sufinanciran dijelom iz proračuna Sisačko-moslavačke županije te dijelom iz vlastitih sredstava Lječilišta Topusko.

4.7. Provedba mjera energetske učinkovitosti

4.7.1 REWARDHeat projekt

Lječilište Topusko jedna je od 8 demo lokacija projekta Renewable and Waste Heat Recovery for Competitive District Heating and Cooling Networks (REWARDHeat), a koji je financiran iz programa Europske unije za istraživanje i inovacije OBZOR 2020. U provedbi projekta sudjeluje 28 partnera iz 10 europskih zemalja. Projekt je ukupne vrijednosti 19 mil. €, a vrijednost dijela koji se odnosi na Lječilište je 1,9 milijuna €. Cilj projekta je istražiti potencijal primjene niskotemperaturne energije u centraliziranim toplinskim sustavima s fokusom na korištenje lokalno dostupne geotermalne energije te otpadne topline.

U tijeku je praćenje rezultata projekta. Odabrani dio postojeće mreže sustava centraliziranog grijanja i to onaj koji veže Centralnu toplinsku stanicu, Blatne kupke, objekte Petrova Gora, Toplica i ZRC, se obnovio te zamijenio dvocijevnom kako bi se na isti uveo povrat geotermalne vode. Uz to se u mrežu uključio sustav recirkulacije i regulacije. Time se omogućilo dodatno iskorištenje energije pohranjene u geotermalnoj vodi te izravno spuštanje njene temperature do one potrebne za bazene te balneološke potrebe. Kako bi se osigurala dobava toplinske energije za krajnje korisnike, u sustav se uvela i dizalica topline. Nakon završetka provedbe projekta Lječilište Topusko će imati moderan sustav kompatibilan s filozofijom četvrte generacije.

Osim očitog povećanja energetske učinkovitosti radi modernizacije mreže, ovaj pristup će također smanjiti potrebu za geotermalnom vodom te električnom energijom za pogon rashladnih tornjeva. Uz navedeno, ovim će se pristupom smanjiti toplinsko onečišćenje radi niže temperature vode te omogućiti povećanje kvalitete pruženih zdravstvenih usluga radi većeg protoka vode u bazene čime se može smanjiti kloriranje iste.

Kroz projekt su osigurana sredstva za rad osoblja, putovanja na projektne sastanke te druge relevantne događaje, podugovaranje za obnovu mreže te financiranje dijela amortizacije dizalice topline. Na sve troškove osim podugovaranje se također isplaćuju indirektna sredstva u iznosu od 25% ukupnih troškova..

Sve aktivnosti vezane uz projekt odvijaju se u koordinaciji s partnerima Thermaflex iz Nizozemske čije su predizolirane cijevi predviđene za ugradnju, Enisyst iz Njemačke koji je zadužen za implementaciju sustava pametnog nadzora i upravljanja te koordinatorima projekta.

4.7.2 Doprinos energetske obnove zgrade Petrova gora

Tijekom 2018. godine izvršena je prijava projekta energetske obnove zgrade Petrova gora na natječaj "Energetska obnova i korištenje obnovljivih izvora energije u zgradama javnog sektora" za energetske

obnovu nestambenih zgrada - obnova fasade, krova i stolarije provoditelja Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja, Europskog fonda za socijalni razvoj, operativni program Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. U 2019. godini projekt je započeo potpisom Ugovora s Ministarstvom graditeljstva i prostornog uređenja i Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Radi se o projektu zamjene postojećeg grijanja i uvođenju hlađenja primjenom ventilokonvektora, nadogradnji postojeće ventilacije i automatici upravljanja te štednoj rasvjeti.

Za vrijeme radova kapaciteti su bili popunjeni te je pristup sobama bio ograničen kako se ne bi narušio komfor korisnika. Uz to, izvođač nije mogao kvalitetno organizirati svoje aktivnosti zbog velikog broja kišnih dana i epidemije virusa SARS-COV-2. Stoga je u veljači 2021. godine podnesen je zahtjev za realokaciju sredstava unutar projekta te produženje roka provedbe projekta do 31.3.2022. godine. Radovi energetske obnove zgrade Petrova gora završeni su u 2022. godini te je u lipnju 2022. godine održana završna konferencija projekta.

4.8. Projekti u provedbi i pripremljeni projektni prijedlozi

4.8.1 Projekt Topusko na izvoru zdravlja – lječilišni i wellness turizam na održiv način

Tijekom 2022. godine pripreman je projektni prijedlog Topusko na izvoru zdravlja – lječilišni i wellness turizam na održiv način koji je planiran za prijavu na javni poziv C1.6. R1-I1 – Regionalna diversifikacija i specijalizacija hrvatskog turizma kroz ulaganja u razvoj turističkih proizvoda visoke dodane vrijednosti. Izrađena je projektna dokumentacija koja je krajem godline predana na ishođenje građevinske dozvole te su ugovorene usluge pripreme projektnog prijedloga i izrade Studije izvedivosti s analizom troškova i koristi i troškova. Projektni prijedlog je obuhvatio obnovu hotela Toplica i Zdravstveno-rekreacijskog centra koji su u vlasništvu društva TOP-TERME d.o.o.. Nositelj projekta je Lječilište Topusko.

Glavne aktivnosti projektnog prijedloga su rekonstrukcija zgrade Hotela Toplica sa Zdravstveno-rekreacijskim centrom, opremanje objekata, uređenje vanjskog okoliša te digitalizacija poslovanja. Planirano je postojeću infrastrukturu prilagoditi EU standardima zaštite okoliša koja doprinosi i zelenoj tranziciji, dodati nove sadržaje, modernizirati prostore, digitalizirati poslovanje, prilagoditi objekte osobama s invaliditetom, izgraditi parking, urediti okolinu i slično. Sve s ciljem unapređenja lječilišnog i wellness turizma. Osim zdravstvenog turizma projektom će se poboljšati uvjeti za daljnji razvoj kongresnog turizma (uređenje multifunkcionalne dvorane, bolja kvaliteta usluge smještaja što bi s obzirom da blizinu Zagreba privuklo poslovne subjekte). Poboljšati će se uvjeti za razvoj i sportskog turizma (multifunkcionalna dvorana, bazen, teretana, wellness sadržaj), wellness turizma (uređeni bazen termalne vode s popratnim sadržajima, saune, moderan wellness prostor). Novouređeni restoran i barovi imat će utjecaja na razvoj eno-gastronomskog turizma.

S obzirom na turistički značaj Topuskog za područje Sisačko-moslavačke županije i središnje Hrvatske, ovaj projekt se može smatrati okosnicom daljnjeg razvoja područja Banovine i Sisačko-moslavačke županije. Procijenjena vrijednost projekta je 26.103.898,99 €, od toga su vlastita sredstva u iznosu od 8.849.934 € te se ista planiraju osigurati kroz kredit.

4.8.2 Topusko pametni termalni grad (TopThermalCity)

Lječilište Topusko je u suradnji s partnerima, društvom TOP-TERME d.o.o. i EFLA s Islanda 2021. godine prijavilo projekt „Topusko – pametni termalni grad“ ukupne vrijednosti 604.149,03 €. Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava s Ministarstvom regionalnog razvoja i fondova Europske unije potpisan je 24. svibnja 2022. godine.

Projektom je predviđena izrada tehničke dokumentacije za proširenje toplovodne mreže, povećanje broja korisnika te veću iskorištenost geotermalne energije. Planirana je izrada tehničke dokumentacije zamjene i proširenja toplovoda u Topuskom, proširenja centralne toplinske stanice i obnove toplinskih stanica, izrade podzemnog spremnika geotermalne vode, proširenja toplovoda do komercijalnih potrošača, izrada tipskog priključka potrošača, naftno-rudarska dokumentacija potrebna sa ishođenje dozvole za eksploataciju te sanacije bušotina TEB 1 i TEB 4, studija geotermalnog potencijala i elaborat o rezervama geotermalne vode. Projekt je sufinanciran u sklopu programa „Energija i klimatske promjene“ u okviru Financijskog mehanizma Europskog gospodarskog prostora za period 2014. – 2021. godine.

Obnovom toplovodne mreže, osigurat će se nesmetan, kvalitetan i kontinuiran protok energije termalne vode. Izradom tehničke dokumentacije omogućit će se detaljna razrada predloženih rješenja i to za sve aspekte preostale obnove. Nakon izrade projektne dokumentacije, Lječilište će imati svu potrebnu tehničko-projektantsku podlogu i uvjete što se tiče same projektne dokumentacije za apliciranje projekta na fondove za ulaganja te izvođenje radova. Realizacija ovog projekta će dovesti do podizanja kvalitete života u Općini Topusko.

4.8.3 Obnova zgrade Vila Zelengaj

Lječilište Topusko kao vlasnik društva TOP-TERME d.o.o. prijavilo je projekt obnove zgrade Vile Zelengaj na javni poziv Vraćanje u uporabljivo stanje infrastrukture u području zdravstva na području Sisačko-moslavačke županije, Zagrebačke županije, Grada Zagreba, Karlovačke županije, Krapinsko-zagorske županije, Varaždinske županije, Međimurske županije, Brodsko-posavske županije, Koprivničko-križevačke županije i Bjelovarsko-bilogorske županije obzirom da je zgrada oštećena u potresu koji je pogodio Sisačko-moslavačku županiju 29. prosinca 2020. godine.

U svibnju 2022. godine potpisan je Ugovor o provedbi projekta Cjelovite obnove zgrade Vila Zelengaj kojim je predviđeno sufinanciranje projekta u 100% iznosu odnosno 5.788.561,12 kn, dijelom iz Fonda solidarnosti Europske unije, a dijelom iz državnog proračuna odnosno Nacionalnog plana oporavka i otpornosti.

Tijekom 2022. godine izrađena je projektna dokumentacija cjelovite obnove zgrade te su provedeni postupci nabave za radove cjelovite obnove i stručni nadzor za vrijeme izvođenja radova.

4.8.4 Obnova zgrade Kinematografa

Sisačko-moslavačka županija kao vlasnik Lječilišta Topusko prijavila je projekt obnove zgrade Kinematografa na javni poziv Vraćanje u uporabljivo stanje infrastrukture u području zdravstva na području Sisačko-moslavačke županije, Zagrebačke županije, Grada Zagreba, Karlovačke županije, Krapinsko-zagorske županije, Varaždinske županije, Međimurske županije, Brodsko-posavske županije, Koprivničko-križevačke županije i Bjelovarsko-bilogorske županije obzirom da je zgrada oštećena u potresu koji je pogodio Sisačko-moslavačku županiju 29. prosinca 2020. godine.

U svibnju 2022. godine potpisan je Ugovor o provedbi projekta Cjelovite obnove zgrade Kinematografa kojim je predviđeno sufinanciranje projekta u 100% iznosu odnosno 8.940.424,34 kn, dijelom iz Fonda solidarnosti Europske unije, a dijelom iz državnog proračuna odnosno Nacionalnog plana oporavka i otpornosti.

Tijekom 2022. godine izrađena je projektna dokumentacija cjelovite obnove zgrade te su provedeni postupci nabave za radove cjelovite obnove i stručni nadzor za vrijeme izvođenja radova.

4.8.5 Opremanje kabineta za senzornu integraciju i usavršavanja stručnjaka za provedbu koncepta senzorne integracije

Fond Ujedinjenih naroda za djecu (UNICEF), Ured za Hrvatsku i Lječilište Topusko su u prosincu 2021. godine potpisali Sporazum o suradnji na opremanju kabineta (soba) za senzornu integraciju i usavršavanje stručnjaka za provedbu koncepta senzorne integracije prema pristupu Jean Ayres.

Tijekom 2022. godine dijelom je opremljen kabinet za senzornu integraciju te su 2 djelatnika, 1 diplomirani fizioterapeut i 1 prvostupnik fizioterapije započeli edukaciju za pružanje usluge senzorne integracije.

Senzorna integracija je neurološki proces koji organizira osjete iz okoline i tijela te omogućava funkcionalno korištenje tijela u okolini, odnosno senzorna integracija je organizacija osjeta kako bi mogli aktivno i funkcionalno sudjelovati u aktivnostima svakodnevnog života. Važno je naglasiti da senzorna integracija nije bolest, nego poremećaj. Cilj terapijske intervencije je mijenjanje svih voljnih predodžbi djeteta koje ga sprječavaju da se spontano odluči za neko motoričko ponašanje.

Usluga senzorne integracija postati će neizostavni usluga Lječilišta Topusko za djecu i mlade te će uvelike pridonijeti bržem oporavku djece i mladih.

4.8.6 Izrada projektno-tehničke dokumentacije za izgradnju zdravstvene infrastrukture u Topuskom – Dom III

Lječilište Topusko je u 2022. godini prijavilo projektni prijedlog „Izrada projektno-tehničke dokumentacije za izgradnju zdravstvene infrastrukture u Topuskom“ na javni poziv za dodjelu bespovratnih sredstava „Priprema projektno-tehničke dokumentacije za projekte u području digitalne transformacije i zelene tranzicije“.

Projektni prijedlog odabiran je za sufinanciranje iz Mehanizma za oporavak i otpornost u iznosu od 2.500.000,00 HRK odnosno sufinancirano je 84,66% iznosa ukupno prihvatljivih troškova. Glavna aktivnost projekta je izrada cjelokupne projektno-tehničke dokumentacije za izgradnju nove energetski učinkovite zgrade što uključuje izradu idejnog rješenja, izradu idejnog projekta (za ishođenje posebnih uvjeta / lokacijske dozvole), glavni projekt (za ishođenje građevinske dozvole), izvedbeni projekt s troškovnikom te projekt opremanja s troškovnikom

Kako je bolnički dio kompleksa Lječilišta (Dom 1, Dom 2 i Dom 3) srušen u Domovinskom ratu intencija Lječilišta je objediniti sve svoje postojeće zdravstvene kapacitete uz dodatak novih, unutar novog, centralnog zdravstvenog objekta Lječilišta - „Dom 3“ kako bi moglo nastaviti pružati usluge na visokom nivou kvalitete i u budućem razdoblju. Novi sadržaji bit će namijenjeni i pacijentima koji su teže pokretni, a za što trenutni kapaciteti nisu u potpunosti prilagođeni. Površina čestice je 7.174 m², osnovni sadržaj zgrade bili bi dnevne ambulante sa pratećim sadržajem (fizijatar, internist, logoped, radna terapija, senzorička integracija, neurorazvojna terapija), stacionarni odjel sa pratećim sadržajem (90 ležaja), odjel za fizikalnu terapiju sa pratećim sadržajem (prostor za hidroterapiju sa 7 kada, dvorana za individualne vježbe sa 14 ležećih mjesta, prostor za struje sa 8 kabina, prostor za masažu sa 2 ležeća mjesta, prostor za magnetoterapiju/laser/udarni val, 3 ležeća i 3 sjedeća mjesta, manji prostor za kratkovalnu dijatermiju, 2 sjedeća mjesta), prostor terapijskog bazena sa pratećim sadržajem, centralna kuhinja, restoran i bar. Ukupna neto površina iznosila bi 4.100,00 m².

Izgradnjom nove zgrade, postigla bi se održivost na sljedeći način:

- osigurao bi se smještajni i terapijski prostor za pacijente sa otežanom pokretljivošću

- povećala bi se kvaliteta zdravstvene usluge
- smanjile bi se liste čekanja pacijenata

Novi objekt bio bi energetski učinkovit i opremljen sofisticiranom opremom za liječenje i prostorima potpuno prilagođenima i za teže pokretne pacijente. Cilj je stvoriti suvremeni centar koji će pružati širok spektar rehabilitacijskih tretmana u jedinstvenom prostoru.

5. ZAKLJUČAK

Lječilište Topusko je u 2022. godini nastavilo trend stabilnosti u financijskom poslovanju i investicijska ulaganja ponajprije kroz nastavak realizacije projekta energetske obnove zgrade Petrova Gora i projekta REWARDheat - Obzor 2020, a također i početkom novih projekata Obnove zgrade Vila Zelengaj, Obnova zgrade Kinematografa i Topusko pametni termalni grad. Navedeni projekti su od iznimnog značaja za razvoj i podizanje kvalitete ustanove.

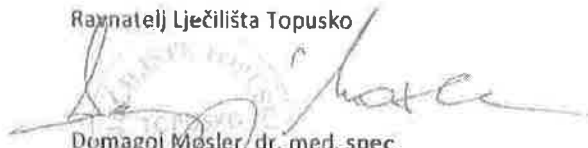
Projekt energetske obnove sufinancira se sredstvima Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti, sredstvima Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU i povoljnim kreditima Hrvatske banke za obnovu i razvitak. Projekt REWARDheat programa Obzor 2020 sufinancira sredstvima direktno iz EU. Projekti obnove zgrada Vila Zelengaj i Kinematograf financiraju se iz Fonda solidarnosti Europske unije te Nacionalnog plana oporavka i otpornosti. Dok se projekt „Topusko pametni termalni grad“ financira od Islanda, Lihtenštajna i Norveške kroz Financijski mehanizam Europskog gospodarskog prostora (EGP) 2014.–2021. uz nacionalno sufinanciranje Republike Hrvatske u okviru Programa „Energija i klimatske promjene“.

Lječilište u 2022. godini bilježi manjak ostvarenih prihoda u odnosu na rashode u iznosu od 7.609.289 kn odnosno negativan rezultat poslovanja, no iz prethodnih razdoblja ima evidentiran preneseni višak prihoda poslovanja u iznosu od 8.372.863 kn. Sukladno navedenom, kada se od navedenog prenesenog viška iz prethodnih razdoblja oduzme manjak prihoda poslovanja ostvaren u 2022. godini u iznosu od 7.609.289 kn, zaključujemo da je Lječilište Topusko 2022. godinu završilo s korigiranim viškom prihoda u iznosu od 763.574 kn.

Dodatno, značajan dio rashoda ostvaren u 2022. godini vezan za projekt REWARDheat – Obzor 2020, projekt obnove zgrade Toplica i Zdravstveno rekreacijskog centra, te projekt obnove zgrade Vile Zelengaj i zgrade Kinematografa će se sufinancirati u budućim razdobljima sredstvima državnog proračuna ili EU sredstvima.

Uz navedene projekte Lječilište je nastavilo s kontinuiranim dodatnim ulaganjima i unapređenjem postojećih objekata, postrojenja i opreme te priprema novih projekata u svrhu povećanja zadovoljstva korisnika usluga.

Ravnatelj Lječilišta Topusko

Domagoj Mosler, dr. med. spec.
univ. mag. admin. sanit.

Lječilište Topusko
Topusko
Trg bana J. Jelačića 16

Upravno vijeće

Urbroj: 2176-127-01/49-23
Topusko, 12.10.2023.

Na temelju čl. 30. Statuta Lječilišta Topusko (pročišćeni tekst), Upravno vijeće Lječilišta Topusko na svojoj 206. sjednici održanoj dana 12.10.2023. godine, donijelo je

ODLUKU

I.

Prihvaća se Izvješće o radu i financijskom poslovanju Lječilišta Topusko za 2022. godinu.

Izvješće o radu i financijskom poslovanju Lječilišta Topusko za 2022. godinu nalazi se u prilogu ove Odluke i čini njezin sastavni dio.

II.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Predsjednik Upravnog vijeća

Dario Abazi, mag. oec.